

Bilag til f. t. beslutn. vedr. ratifikation af De Forenede Nationers Havretskonvention

under FN's genoptagne 48. generalforsamling i dagene 27.-29. juli 1994 og Aftalen i tilknytning hertil åbnes for undertegnelse.

Resolutionsforslaget vedtoges den 28. juli, og Danmark underskrev Aftalen med ratifikationsforbehold, da den åbnedes for undertegnelse den 29. juli. Ved denne lejlighed undertegnede i alt 41 stater, heraf 22 industrilande, herunder USA og samtlige EU-medlemmer, samt Kommissionens repræsentant på vegne af Fællesskabet.

Teksten, der som udgangspunkt fastholder princippet om »menneskehedens fælles arv«, udgør et acceptabelt kompromis for begge sider, dvs. de udviklingslande, der i princippet fastholdt Konventionens bestemmelser efter bogstaven, og de industrialiserede lande, der ønskede en mere pragmatisk, markedsøkonomisk orienteret linje i gennemførelsen af Konventionens bestemmelser om organisationen af udnyttelsen af den dybe havbunds ressourcer. Et afgørende argument i så henseende var, at Konventionens bestemmelser ikke længere passede ind i nutidens verdensbillede, dels økonomisk med den forøgede orientering i markedsøkonomisk retning, dels fordi udnyttelsen af den dybe havbunds ressourcer i modsætning til forventningerne i 1982 ikke kan påregnes at være teknisk/økonomisk gennemførlig før - måske - adskillige tiår frem i tiden, og næppe kan forventes at give det i 1982 påregnede udbytte.

Det opnåede kompromis afstedkom et flertal af de industrialiserede landes ratifikation eller tiltrædelse af Konventionen i løbet af 1995-97.

Set fra et dansk synspunkt har det været af afgørende betydning, at der opnås universel tilslutning til Konventionen. Kun derved vil den blive det tilsigtede bidrag til en styrkelse af den internationale retsorden såvel som stabiliteten og den økonomiske udvikling i verdenssamfundet.

Konventionen og Aftalen

Resolutionsforslaget, hvorved Aftalens tekst blev vedtaget, understreger stærkt den afgørende betydning af universel tilslutning til Konventionen og bekræfter, at Konventionen og Aftalen udgør en helhed, således at fremtidige ratifikationer/tiltrædelser af Konventionen automatisk tillige er retligt bindende i forhold til Aftalen, samt at en tilslutning til Aftalen alene udelukkes. Medens de fremtidige ratifikationer/tiltrædelser således nødvendigvis må omfatte hele pakkelsen, har 31 stater, der forud for Aftalens ved-

tagelse havde ratificeret Konventionen, (endnu) ikke tilsluttet sig Aftalen.

Aftalen falder i to dele, en proceduredel med almindelige bestemmelser om tilslutning m.m., samt et bilag indeholdende substansen med hensyn til gennemførelse af Konventionens Kapitel XI.

Ved at åbne mulighed for flere - til dels utraditionelle - tiltrædelsesformer tager proceduredelen hensyn til den omstændighed, at nogle lande allerede har ratificeret Konventionen inklusive det oprindelige Kapitel XI, andre ikke. Aftalen træder i kraft, når 40 lande har ratificeret/tilsluttet sig den, forudsat der er et i Aftalen nærmere defineret antal industrilande blandt disse. Ikrafttrædelsen fandt sted den 28. juli 1996.

Aftalen indeholder imidlertid tillige en bestemmelse om foreløbig anvendelse af denne, dvs. af Havretskonventionens Kapitel XI og de i Aftalens bilag indeholdte gennemførelsesbestemmelser. Man blev således forpligtet til foreløbig anvendelse af Aftalen ved at stemme for Resolutionen i FN's generalforsamling eller ved at undertegne Aftalen, med mindre man samtidig skriftligt meddelte FN's generalsekretær, at man ikke ville anvende Aftalen foreløbigt. Bestemmelsen om foreløbig anvendelse er indføjlet dels som følge af, at Aftalen er en integreret del af Konventionen og derfor må kunne bringes i anvendelse fra dennes ikrafttrædelsesdato, dels ud fra ønsket om at give især industrilandene mulighed for på foreløbig basis at indtræde i Myndigheden, der oprettedes efter Konventionens ikrafttræden, med deraf flydende rettigheder og forpligtelser, indtil de havde gennemført deres ratifikationsprocedurer med hensyn til Konventionen. Den foreløbige anvendelse kunne maksimalt udstrækkes til 4 år efter Konventionens ikrafttræden, dvs. den 16. november 1998. Det bemærkes, at stater, der valgte at udelukke foreløbig anvendelse, dermed afskar sig fra foreløbigt medlemskab af Myndigheden. Dette var bl.a. tilfældet for Danmarks vedkommende, idet regeringen foretrak at opnå fuldt medlemskab i forbindelse med ratifikationen af Konventionen og Aftalen.

I bemærkningerne til de enkelte artikler i Kapitel XI og de tilhørende Bilag III og IV er der taget hensyn til Aftalens virkning, og der er redegjort for det kombinerede indhold af de pågældende artikler og de relevante bestemmelser i Aftalen.